

Nr 494

Av herr Ericson i Örebro och fru Hjelm-Wallén, om ökad information i internationella frågor.

Den politiska debatten i vårt land berör allt oftare internationella frågor. Det är naturligt med de allt vidare kontakter som knyts över gränserna och mot bakgrunden av vårt växande beroende av utvecklingen i andra länder. Medvetandet ökar om att förändringar på det internationella planet påverkar våra egna livsvillkor.

Utrikespolitiska ställningstaganden som tidigare fattats av regeringen efter en så gott som exklusiv förberedelse inom utrikesförvaltningen debatteras numera bland stora grupper intresserade medborgare. Det rör sig här om en förskjutning av det politiska intresset till för den breda allmänheten nya frågor. Inte minst bland ungdomen är intresset mycket stort för internationella problem.

Den allmänna debatten och de utrikespolitiska opinioner som nu utkristalliserar sig påverkar de beslut regering och riksdag fattar i internationella frågor. Det är därför önskvärt att tillgängliga fakta och informationer i aktuella utrikespolitiska frågor, i så stor utsträckning som möjligt och under hänsynstagande till att rimliga sekretesskrav upprätthålls, ges en bred spridning bland den intresserade allmänheten.

Utrikesdepartementet bör ha möjlighet att vara en av de främsta källorna för aktuella informationer i internationella frågor. Tyvärr har UD:s bidrag till informationsverksamheten bland den svenska allmänheten varit av alltför blygsam omfattning. I statsverkspropositionen för budgetåret 1969/70 har ett anslag på 865 000 kronor upptagits för information om mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor. Anslaget fördelas mellan Utrikespolitiska institutet 720 000 kronor, Svenska FN-förbundet 100 000 kronor, Svenska sektionen av Internationella kvinnoförbundet för fred och frihet 15 000 kronor, Svenska freds- och skiljedomsföreningen 15 000 kronor och Sveriges studenters FN-förbund 15 000 kronor. Vidare torde anslaget för publikationstryck i viss mindre utsträckning utnyttjas för information till den svenska allmänheten.

Den aktuella utrikespolitiska information som når allmänheten via UD inskränker sig till utrikesministerns offentliga uttalanden och riktad informationsförmedling till en förhållandevis exklusiv grupp toppolitiker och högre tjänstemän i den statliga administrationen eller i näringslivets och

Bihang till riksdagens protokoll 1969. 4 saml. Nr 494—502

arbetsmarknadens organisationer. UD:s informationsverksamhet via den svenska pressen är av mycket begränsad omfattning.

En avsevärt starkare satsning på direkt information riktad mot folkrörelserna och andra opinionsbildande grupper är önskvärd.

Den aviserade ökningen av SIDA:s informationsverksamhet är i detta sammanhang en glädjande nyhet. Denna blir dock helt naturligt huvudsakligen inriktad på den internationella biståndsverksamheten. SIDA:s informationsresurser står under det kommande budgetåret ändå inte i rimlig proportion till behovet av ökade kunskaper om u-landsproblemen bland den svenska allmänheten. Det framstår som angeläget att den ökade vikt som informationsfrågorna erhållit inom SIDA:s verksamhet också snarast vinner burskap hos ämbetsverkets huvudman, utrikesdepartementet.

En åtgärd som borde kunna ge en omedelbar om än begränsad effekt i form av ökade kunskaper hos den intresserade allmänheten vore att i större utsträckning anlita utrikesförvaltningens tjänstemän så att de inom folkrörelsernas lokala organisationer och via skolorna förmedlar sina specialkunskaper i olika internationella frågor. Ett sådant informationsarbete, som verkar vara betydligt mer normalt för övriga departements tjänstemän, kunde även motverka de brister i kontakten med den svenska vardagen, som torde vara en av utlandstjänstens handikapp.

På längre sikt bör UD finna vägar att effektivt möta allmänhetens växande behov av aktuella fakta i internationella frågor. I ett läge där vår utrikespolitik i allt högre grad formas under aktiv medverkan av breda väljaropinioner är det en central politisk uppgift att göra den svenska allmänheten så välinformerad som möjligt i internationella frågor.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om att utrikesförvaltningens långsiktiga uppgifter, när det gäller att till den svenska allmänheten sprida aktuell information i internationella frågor, utredes samt att utrikesförvaltningens tjänstemän under sin tjänstgöring i Sverige engageras i en ökad direkt informationsverksamhet i internationella frågor riktad främst till folkrörelserna och skolorna.

Stockholm den 28 januari 1969

Sture Ericson (s)
i Örebro

Lena Hjelm-Wallén (s)
